T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/453
KARAR NO : 2025/337
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarında yer alan davacıya ait Devlet Hastanesi tarafından verilmiş ve ulusal engelli bankası kayıtlarında yer alan 25/12/2006 tarihli engelli kaydının kaldırılması istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E.E
Vekili : Av. B. S. D
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. B. A

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili 29/08/2023 tarihli dilekçesiyle, müvekkilinin resmi kurumlarda işlem yapmak istediği sırada kendisine, Elazığ Harput Devlet Hastanesi tarafından 25/12/2006 tarihli, R060019379 nolu, hafif mental zihinsel bozukluk tanısı ile 12 ay **süreli** bir rapor verildiği ve bu raporun kayıtlarda halen durduğu söylenerek, birçok işlemi yapmasına resmi kurumlar tarafından izin verilmediğini, bu kaydın silinmesi gerektiğini, 19/06/1999 doğumlu olan müvekkilin söz konusu raporun verildiği tarihte 7 yaşında olup böyle bir rapor için başvurmasının mümkün olmadığı gibi ailesine de sorduğunda o tarihte Elazığ Harput Devlet Hastanesinde herhangi bir işlemin olmadığını ifade ettiklerini, böyle bir raporun varlığından ne müvekkilin ne de ailesinin haberinin olmadığını, bu raporun kayıtlara nasıl işlendiğine dair hiç kimsenin hiçbir fikri olmadığını, söz konusu raporun kayıtlardan silinmesi için 02/08/2023 tarihinde Elazığ SGK İl Müdürlüğüne dilekçe ile başvurduklarını, Elazığ SGK İl Müdürlüğünün E-17049355-622.01-78115761 sayılı yazı ile başvurularını İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezine sevk ettiğini, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi E-50248062-119.99-78602545 sayı, E.E konulu ve 10/08/2023 tarihli kararı ile bu işlemi her ne kadar Elazığ Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü kendilerine göndermişse de hastane tarafından verilen bir raporu kendilerinin kaldırmalarının mümkün olmayacağını belirterek taleplerine red cevabı verdiğini beyan ederek; Sosyal Güvenlik Kurumu Elazığ İl Müdürlüğünün E-17049355-622.01-78115761 ve İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezinin E-50248062-119.99-78602545 sayılı işlemlerinin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Elazığ 2. İdare Mahkemesi 07/09/2023 tarih ve E.2023/780, K.2023/1275 sayılı kararı ile, dava dilekçesinde hangi işlemin dava konusu edilmek istendiğinin açık bir şekilde belirtilmemesi nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

3. Bunun üzerine davacı vekili 19.09.2023 tarihli dilekçesiyle, İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezinin E-50248062-119.99-78602545 sayılı işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmış, Elazığ 2. İdare Mahkemesi, yetki ret kararıyla dosyayı yetkili İzmir İdare Mahkemesine göndermiştir.

4. **İzmir 3. İdare Mahkemesi 27/10/2023 tarih ve E.2023/1539, K.2023/1655 sayılı kararı** ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a ve 14/6. maddeleri uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, taraflarca istinaf edilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri" başlıklı 101. maddesinde; "bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği" hükme bağlanmıştır.*
>
> *25.10.2017 tarih ve 30221 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12.10.2017 tarih, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "Görev" başlıklı 5. maddesi ile; "(1) İş mahkemeleri;*
>
> *a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,*
>
> *b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,*
>
> *c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar" hükmü getirilmiştir.*
>
> *Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerine göre, 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre Kurumca verilecek idari para cezalarına ilişkin uyuşmazlıklarda, görevli mahkemenin İdare Mahkemeleri olduğu, söz konusu idari para cezaları ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar dışındaki Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde ise görevli yargı merciinin İş Mahkemeleri olduğu açıktır.*
>
> *Olayda; davacı tarafından Elazığ Harput Devlet Hastanesince hakkında hafif mental reterdasyon teşhisi ile düzenlenen 25/12/2006 tarihli sağlık kurulu raporunun iptali talebiyle 01/08/2023 tarihinde yapılan başvuru üzerine, "Söz konusu raporun doğru/yanlış olarak düzenlenip düzenlenmediğinin tespitinin; tanı değiştirilmesinin yetkilerinde olmadığı" gerekçeli İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezinin 10/08/2023 tarih ve 78602545 sayılı işleminin tesis edildiği, bu işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı, bu haliyle mevcut uyuşmazlığın 5510 sayılı Kanun hükümleri kapsamında davalı idarenin görev tanımının/alanının tespiti suretiyle çözümlenmesinin gerektiği, öte yandan yukarıda yer verilen 5510 sayılı Kanun'un 102. maddesinin 3. fıkrasında -sadece- idari para cezalarına ilişkin uyuşmazlıklarda idare mahkemelerinin*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

görevli olduğunun; yine Kanun'un 101. maddesi hükmüne göre aksi belirtilmedikçe bu Kanundan kaynaklanan uyuşmazlıkların İş Mahkemelerinde görüleceğinin kurala bağlandığı dikkate alındığında, 5510 sayılı Kanunun 102. maddesi kapsamında olmadığı açık olan işbu davanın görüm ve çözüm görevinin adli yargı mercileri (İş Mahkemesi) olduğu sonucuna varılmıştır..."

5. Davacı vekili bu kez, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarında yer alan müvekkiline ait Elazığ Harput Devlet Hastanesi tarafından verilmiş ve ulusal engelli bankası kayıtlarında yer alan 25/12/2006 tarihli engelli kaydının kaldırılması istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

6. Elazığ 1. İş Mahkemesi 19/03/2024 tarih ve E.2024/47, K.2024/194 sayılı kararı ile, davacının talebine ilişkin tüm bilgi ve belgelerin İzmir SGK İl Müdürlüğü Kemeraltı Sosyal Güvenlik Merkezince tesis edildiği ve uyuşmazlığın İzmir İş Mahkemesinde görülüp sonuçlandırılması gerekçesiyle, 6100 sayılı HMK'nun 114/1-ç ve 115/2 maddeleri uyarınca dava şartı yokluğu nedeniyle mahkemenin yetkisizliğine *ve* davanın reddine karar vermiştir.

7. **İzmir 12. İş Mahkemesi 22/04/2024 tarih ve E.2024/165, K.2024/160 sayılı kararı** ile, uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle 6100 sayılı HMK'nin 114/1-b maddesi gereğince yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, taraflarca istinaf edilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...açılan davalarda hukuki niteleme ve takdir hakkının hakime ait olması karşısında, davacının davadaki asıl talebinin davacı asil hakkında daha 7 yaşında iken Sağlık Bakanlığı" na bağlı Elazığ Harput Devlet Hastanesinde görevli hekim tarafından tanzim edilmiş olan hafif mental reterdasyon teşhisi ile düzenlenen 25/12/2006 tarihli "sağlık kurulu raporunun" iptali isteminden ibaret olduğu, dava konusu talebin bu hali ile Sağlık bakanlığına bünyesi içerisinde yer alan devlet hastanesinde görevli doktor tarafından tanzim edilmiş tıbbi rapor düzenlemesi işleminin açıkça idari işlem niteliğinde olduğu, davacının da davadaki talebinin de bu idari işlemin iptaline ilişkin olduğu açık olduğundan, salt davacının İdare mahkemesinde dava açmadan önce; Elazığ Sosyal Güvenlik il Müdürlüğü' ne başvuruda bulunmuş olması, sonrasında görüş sorulmak üzere dilekçenin Elazığ SGM tarafından İzmir Kemeraltı SGM' ye gönderilmiş olması nedenli Sosyal Güvenlik kurumun davacının "...01/08/2023 tarihinde yapılan başvuru üzerine, "Söz konusu raporun doğru/yanlış olarak düzenlenip düzenlenmediğinin tespitinin ve tanı değiştirilmesinin yetkilerinde olmadığı" şeklindeki başvuruya kurumca sırf cevap verilmiş olması nedeniyle; davanın 5510 sayılı yasadan kaynaklan kurum işleminin iptali olarak nitelendirilemeyeceği, zira davacının davasında husumeti ilgili ve doğru tarafa yöneltmemiş olması halinde de hakimin re' sen dava şartlarının mevcudiyetini daha davanın başında inceleyerek öncelikli olarak değerlendirmesi ve davanın hukuki nitelemesini yapması gerekeceği, bütün bu açıklamalara istinaden, yukarıda açıklandığı üzere dava konusu iptali istenen tıbbi raporun düzenlenmesi işleminin bu konuda görevli ve yetkili olan idare olan Sağlık Bakanlığı' na bağlı devlet hastanesi tarafından yürütülen sağlık hizmetinin gereği olduğu, yukarıda açıklandığı üzere dava konusu iptali istenen tıbbi raporun düzenlenmesi işleminin bu konuda görevli ve yetkili olan idare Sağlık Bakanlığına bağlı devlet hastanesi tarafından gerçekleştirildiği, sağlık hizmetinin niteliği gereği hizmetin yerine getirilip getirilmediği, idare tarafından tesis edilen idari işlemde hukuka aykırılık bulunup bulunmadığının da değerlendirilmesinin idari yargının görev alanına girdiği ve bu işleme dair ilgili kanunun uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda da idari

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

yargının görevinin devam edeceği kuşkusuz olup; bir başka anlatımla Sağlık Bakanlığı ve bağlı idareler tarafından tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceğinden bunların iptali için açılan davaların çözüm yerinin de İdari yargı yeri olduğu açıktır.

Somut olayda da; iş mahkemelerinin görev alanı konusundaki yerleşik Yargıtay içtihatları uyarınca da; 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 1'inci maddesine göre, mahkemelerin görevi, ancak kanunla düzenlenir, hükmü uyarınca göreve ilişkin kurallar, kamu düzeninden olmakla 6100 sayılı HMK'nin 114/1-b ve 115/2. maddeleri uyarınca re' sen dosya üzerinde yapılan inceleme ile yukarıda açıklanan nedenlerle, davacının talebi yönünden her ne kadar İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin 27/10/2023 tarihli 2023/1539 Esas ve 2023/1655 Karar sayılı kararı ile davadaki uyuşmazlığın Adli yargı İş Mahkemeleri olduğundan bahisle görevsizlik verilmesi ile davacı tarafça sonrasında Elazığ 1. İş Mahkemesinde dava açılması ve mahkemenin de 2024/47 Esas ve 2024/194 Karar sayılı ve 19/03/2024 (e tarihli kararı ile Mahkememize yetkisizlik kararı vermiş olması anılan kararların istinaf edilmeksizin kesinleşmesi ile mahkememize gelen davada davacının davaya konu talebi, idari işlemin iptali niteliğinde olduğu, uyuşmazlığın temelinin de 5510 sayılı yasa ve uygulamasından da kaynaklamadığı, uyuşmazlığın çözümü noktasında idare mahkemelerinin görevli olduğu anlaşılmakla, açılan davada yargı yolunun caiz olmadığı, bu noksanlığının giderilmesinin mümkün olmayan dava şartlarından olduğu da anlaşılmakla, davada iş mahkemesinin görevli olmadığı gözetilerek davacının davasının 6100 Sayılı HMK'nın HMK' nun 115/2 maddesinde yer alan "Mahkeme, dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir. " düzenlemesi gereğince; 114/1 b. maddesine göre dava şartı olan "yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle" usulden reddine ve daha önce aynı konuda İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin 27/10/2023 tarih ve 2023/1539 E. - 2023/1655K. sayılı kararı ile görev yönünden red kararı da verilmiş olduğu dikkate alınarak; karar kesinleştiğinde dosyanın "yargı yolu uyuşmazlığının" çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesi konusundaki prosedürün yasal hükümler çerçevesinde uygulanmasına, dair karar verilmesi gerekmiş olup aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1- 6100 sayılı HMK'nun 114/1-(B) gereğince; Yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile davanın USULDEN REDDİNE..."

8. İzmir 12. İş Mahkemesince *"meydana gelen görev uyuşmazlığı nedeniyle yargı yolunun belirlenmesi amacı ile"* adli ve idari yargı dava dosyalarının asılları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

9. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın *"B. Yargı yolu"* başlıklı 125. maddesi şöyledir:

"İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (Ek hüküm: 13/8/1999-4446/2 md.) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyuşmazlıkların milli veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. Milletlerarası tahkime ancak yabancılık unsuru taşıyan uyuşmazlıklar için gidilebilir.

(…) (Ek cümle: 7/5/2010-5982/11 md.) (…)[68] Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

İdari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

(Değişik birinci cümle: 7/5/2010-5982/11 md.) Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez.

İdari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.

Kanun, olağanüstü hallerde, (…)[69] seferberlik ve savaş halinde ayrıca milli güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlayabilir.

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı:"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(Değişik*10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.[3]

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

11. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun "*Temel Esaslar"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"Sağlık hizmetleriyle ilgili temel esaslar şunlardır:

a) Sağlık kurum ve kuruluşları yurt sathında eşit, kaliteli ve verimli hizmet sunacak şekilde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca, diğer ilgili bakanlıkların da görüşü alınarak planlanır, koordine edilir, mali yönden desteklenir ve geliştirilir.

b) Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmek suretiyle kamu ve özel bütün sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesinde kaynak israfı ve atıl kapasiteye yol açılmaksızın gerektiğinde hizmet satın alınarak kaliteli hizmet arzı ve verimliliği esas alınır. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ilgili Bakanlığın muvafakatını alarak, kamu ve özel bütün sağlık kurum ve kuruluşlarına koruyucu sağlık hizmeti görevi verir ve bu kurum ve kuruluşların bütün sağlık hizmetlerini denetler.

c) Bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılması esastır. Sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesi bu esas içerisinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca düzenlenir. Bu düzenleme ilgili Bakanlığın görüşü alınarak yapılır. Gerek görüldüğünde özel sağlık kuruluşlarının her türlü ücret tarifeleri sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca onaylanır. Kamu kurum ve kuruluşlarına ait sağlık kuruluşları veya sağlık işletmelerinde verilen her türlü hizmetin fiyatları Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tespit ve ilan edilir.

d) (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

e) Tesis edilecek eğitim, denetim, değerlendirme ve oto kontrol sistemi ile sağlık

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

kuruluşlarının tespit edilen standart ve esaslar içinde hizmet vermesi sağlanır.

f) (Değişik: 24/3/2016-6698/30 md.) Herkesin sağlık durumunun takip edilebilmesi ve sağlık hizmetlerinin daha etkin ve hızlı şekilde yürütülmesi maksadıyla, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarınca gerekli kayıt ve bildirim sistemi kurulur. Bu sistem, e-Devlet uygulamalarına uygun olarak elektronik ortamda da oluşturulabilir. Bu amaçla, Sağlık Bakanlığınca, bağlı kuruluşları da kapsayacak şekilde ülke çapında bilişim sistemi kurulabilir.

g) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı; sağlık ve yardımcı sağlık personelinin yurt düzeyinde dengeli dağılımını sağlamak üzere istihdam planlaması yapar, ülke ihtiyacına uygun nitelikli sağlık personeli yetiştirilmesi amacıyla hizmet öncesi eğitim programları için Yükseköğretim Kurulu ile koordinasyonu sağlar. Serbest ya da kamu kuruluşlarında mesleklerini icra eden sağlık ve yardımcı sağlık personeline hizmetiçi eğitim yaptırır. Bunu sağlamak amacıyla üniversitelerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşlarının imkanlarından da yararlanır. Hizmetiçi eğitim programını ne şekilde ve hangi sürelerle yapılacağı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca çıkartılacak yönetmelikte tespit edilir.

h) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 19.4.1988 tarihli ve E. 1987/16, K. 1988/8 sayılı kararıyla.)

i) Sağlık hizmetlerinin yurt çapında istenilen seviyeye ulaştırılması amacıyla; bakanlıklar seviyesinden en uçtaki hizmet birimine kadar kamu ve özel sağlık kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliği yapılır. Sağlık kurum ve kuruluşları coğrafik ve fonksiyonel hizmet alanları, verecekleri hizmetler, yönetim, hizmet ilişki ve bağlantıları gibi konularda tespit edilen esaslara uymak ve verilen görevleri yapmakla yükümlüdürler. Çağdaş tıbbi bilgi ve teknolojinin ülkeye getirilmesi ve teşviki sağlanır.

j) Vatandaşların hastalıklardan korunma, sağlıklı çevre, beslenme, ana çocuk sağlığı ve aile planlaması ve benzeri konularda eğitilmeleri ve takipleri bütün kamu kuruluşlarının sorumluluğu, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, özel ve gönüllü kuruluşların işbirliği içerisinde gerçekleştirilir.

k) Koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde kullanılan ilaç, aşı, serum ve benzeri biyolojik maddelerin üretiminin ve kalitesinin teşvik ve temini esas olup, her türlü müstahzar, terkip, madde, malzeme, farmakope mamülleri, kozmetikler ve bunların üretiminde kullanılan ham ve yardımcı maddelerin ithal, ihraç, üretim,dağıtım ve tüketiminin, amaç dışı kullanılmak suretiyle fizik ve psişik bağımlılık yapan veya yapma ihtimali bulunan madde, ilaç, aşı, serum ve benzeri biyolojik maddeler ile diğer terkiplerin kontroluna, murakabesine ve bunların yurt içinde ve yurt dışında ücret karşılığı kalite kontrollerini yaptırmaya, özel mevzuata göre ruhsatlandırma, izin ve fiyat verme işlerini yürütmeye Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilidir.

Özel mevzuatına göre izin veya ruhsat alınmamış ilaç ve terkiplerin üretimi, ithali, satışı ile ruhsat veya izin alınmış dahi olsa ilaç ve terkiplerin bilimsel araştırma amacıyla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve ilgili kişinin rızası olmadan insan üzerinde kullanımı yasaktır.

l) (Ek: 30/5/1997 - KHK - 572/24 md.) Engelli çocuk doğumlarının önlenmesi için, gebelik öncesi ve gebelik döneminde tıbbi ve eğitsel çalışmalar yapılır. Yeni doğan bebeklerin metabolizma hastalıkları için gerekli olan testlerden geçirilerek risk taşıyanların belirlenmesine ilişkin tedbirler alınır.[1]

m) (Ek: 1/7/2005-5378/34 md.) Rehabilite edici tıbbi hizmetlerde kullanılan yardımcı araç ve gereçleri üretmek amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulacak kuruluşların açılış iznini vermeye Sağlık Bakanlığı yetkilidir. Bu kurum ve kuruluşların açılış izninin verilmesine, üretim ve personel standardına, işleyiş ve denetimi ile daha önce açılmış olan kurum ve kuruluşların durumlarına ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildiği üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

13. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, *"Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir."* hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

14. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki *"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler."* hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

15. Kanun koyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyuşmazlığı doğması halinde her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme nazaran daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesine başvurma imkânını tanımıştır.

16. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verilmiştir.

17. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yönteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulmadığı hususu da gözetilerek, İzmir 12. İş Mahkemesince re'sen yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesinin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerek Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluş amacına uygun olacağından görev uyuşmazlığının esasının

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Süleyman ARIDURU'nun davanın çözümünde idari yargının *görevli* olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

19. Dava, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarında yer alan davacıya ait Elazığ Harput Devlet Hastanesi tarafından verilmiş ve ulusal engelli bankası kayıtlarında yer alan 25/12/2006 tarihli engelli kaydının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

20. Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, hakkında Elazığ Harput Devlet Hastanesince 25/12/2006 tarihli sağlık kurulu raporu düzenlendiği, ancak bu rapora ilişkin herhangi bir başvurusunun bulunmadığı, söz konusu raporun ne şekilde düzenlendiği hususunda bilgi sahibi olmadığı, anılan rapor nedeniyle resmi kurumlarda işlem yapmakta zorlandığı ileri sürülerek, bu duruma ilişkin olarak yaptığı başvuru üzerine Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Kemeraltı Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi tarafından tesis edilen 10.08.2023 tarihli ve 78602545 sayılı işlemin iptali istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

21. Uyuşmazlığın çözümünde, davacının isteminin mahiyetine göre davaya bakma görevinin belirlenmesi gerekmektedir.

22. Uyuşmazlık konusu işlem, kamu hastanesi tarafından düzenlendiği bildirilen bir sağlık kurulu raporunun hukuka uygunluğu hakkında davacının talebi doğrultusunda, idare tarafından yapılan değerlendirme sonucu tesis edilen ve idari nitelik taşıyan bir işlemdir. Davacının istemi, esas itibarıyla, hakkında bilgisi dışında sağlık raporu düzenlenmiş olduğu iddiasına dayalı olarak, bu raporun idare nezdinde geçersiz sayılmasına yönelik olup, bu kapsamda tesis edilen işlemin hukuka uygunluğunun denetimi talep edilmektedir.

23. Kamu kurumlarınca yürütülen sağlık hizmetleri kapsamında düzenlenen sağlık kurulu raporları, idari işlem niteliğinde olup, bu raporlar hakkında idarece yapılan değerlendirmeye ilişkin işlemler de idari işlem kapsamında değerlendirilmektedir. Kişinin engelli sayılmasına veya sosyal güvenlikten yararlanmasına ilişkin bir hak yahut statü talebi söz konusu olmayıp, sadece idari kayıtların düzeltilmesine yönelik bir istem söz konusudur. Bu çerçevede, olayda dava konusu işlemin, kamu gücü kullanılarak tesis edilen birel bir idari işlem niteliğinde olduğu, dolayısıyla idari işlemden kaynaklanan bu uyuşmazlığın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.

24. Bu durumda, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde belirtilen "idari işlemlerden doğan uyuşmazlıkların" idari yargı mercilerinde çözümleneceğine ilişkin hüküm uyarınca, davaya bakma görevi idari yargı yerine aittir.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İzmir 12. İş Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun kabulü ile İzmir 3. İdare Mahkemesinin 27/10/2023 tarih ve E.2023/1539, K.2023/1655 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin

gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 12. İş Mahkemesinin yönteme aykırı BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İzmir 3. İdare Mahkemesinin 27/10/2023 tarih ve E.2023/1539, K.2023/1655 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR	Üye Muharrem ÜRGÜP
	Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden jaTbGNo - FoBZWL5 - XXhAQGH - bpnzgU= ile erişebilirsin